

Lại làm thủy điện trong Vườn quốc gia Yók Đôn

Lao đông, Số 289, 10/12/2012

Dự án thủy điện Đrang Phók (xã Krông Na, huyện Buôn Đôn, Đắc Lắc) đang hoàn tất báo cáo đánh giá tác động môi trường, chuyển đổi rừng đặc dụng để triển khai xây dựng. Hàng loạt vấn đề đáng lo ngại đang được đặt ra từ dự án thủy điện này.

Ngoài việc ô nhiễm môi trường, gây tiếng ồn xua đuổi muông thú, thủy điện này sẽ “nuốt” gần 60ha rừng đặc dụng thuộc vùng lõi VQG Yók Đôn, dâng nước lòng hồ, tạo điều kiện cho lâm tặc xâm nhập và vận chuyển gỗ lậu bằng đường thủy.

Nhắm vào khu bảo vệ nghiêm ngặt

Ngày 6.12.2007, UBND tỉnh Đắc Lắc có văn bản số 4070/UBND-CN chủ trương cho Cty CP đầu tư xây dựng và ứng dụng công nghệ mới (TECCO - TPHCM) khảo sát lập dự án thủy điện Đrang Phók. Theo dự án đầu tư, thủy điện Đrang Phók có công suất 26MW, nằm trong các tiểu khu 430, 431, 451 - phân khu bảo vệ nghiêm ngặt của VQG Yók Đôn. Vị trí này nằm trong khu vực biên giới thuộc xã Krông Na, huyện Buôn Đôn, được điều chỉnh bởi Nghị định 34/2000/NĐ-CP của Chính phủ về quy chế khu vực biên giới đất liền. Đây cũng là đoạn cuối cùng của dòng sông Sêrêpók, trước khi nó ra khỏi lãnh thổ VN.

Để làm thủy điện Đrang Phók, sẽ có 329ha đất bị chiếm dụng, bao gồm gần 50ha rừng đặc dụng VQG Yók Đôn bị chiếm dụng vĩnh viễn và 10ha bị chiếm dụng tạm thời. Trong đó, có gần 7ha rừng giàu với trữ lượng cao, thân gỗ lớn, được đặc trưng bởi những quần thụ còn kết cấu ổn định. Diện tích này bao gồm các loài cây chủ yếu như bằng lăng, chiêu liêu đen, cẩm xe, bình linh, chòi mòi, giáng hương...

Theo khảo sát của đơn vị chuyên ngành, diện tích này có số cây đứng bình quân 255 cây/ha, đường kính bình quân 42cm, trữ lượng bình quân 227m³/ha. Kế tiếp là 3,31ha rừng trung bình có cấu trúc ổn định, tán đều, cũng được coi là rừng giàu trữ lượng với các loài cây ưu thế như dầu đồng, cà chít, chiêu liêu đen... Diện tích này có số cây bình quân 175 cây/ha, trữ lượng bình quân 155m³/ha.

Theo Trung tâm Khảo sát thiết kế nông - lâm nghiệp Đắc Lắc, (nay là Cty CP NNPTNT Đắc Lắc), ngoài rừng giàu và rừng trung bình, diện tích còn lại đều là rừng nghèo. Nhưng ai cũng biết, giá trị của rừng đặc dụng trong khu bảo tồn, VQG không chỉ ở trữ lượng gỗ nhiều hay ít, giàu hay nghèo.

Hệ lụy lâu dài

Chính vì sự quan trọng của các tiểu khu này, năm 2003, Thủ tướng Chính phủ đã có quyết định mở rộng VQG Yók Đôn, sáp nhập Lâm trường buôn Đrang Phók vào vườn. Từ đó, 3 tiểu khu này được đặt dưới sự bảo vệ nghiêm ngặt của lực lượng kiểm lâm chính quy.

Nhưng sau khi có dự án thủy điện Đrang Phók, tháng 3.2012, Bộ NNPTNT lại có quyết định về việc quy hoạch bảo tồn và phát triển bền vững VQG Yók Đôn giai đoạn 2010 - 2020, trong đó 3 tiểu khu này bị đưa vào khu vực đất... dự kiến trả cho địa phương. Trước khi điều chỉnh quy hoạch, Bộ NNPTNT cũng có văn bản đề nghị Thủ tướng Chính phủ cho phép chuyển đổi mục đích sử dụng diện tích rừng này để xây dựng công trình thủy điện Đrang Phók.

Theo ông Trần Văn Thành - quyền Giám đốc VQG Yók Đôn - thì việc xây dựng thủy điện

Đrang Phốc trong vùng lõi sẽ ảnh hưởng lớn đến công tác quản lý, bảo vệ rừng của VQG Yok Đôn về lâu dài. Trong quá trình thi công, xe máy và các thiết bị khác, đặc biệt là việc nổ mìn phá đá sẽ gây ô nhiễm môi trường sinh thái, gây tiếng ồn làm động vật hoang dã bỏ đi nơi khác.

Sau khi nhà máy đi vào vận hành, nước hồ sẽ dâng cao, tạo điều kiện cho lâm tặc vận chuyển gỗ lậu bằng đường thủy dễ dàng. Ngoài ra, chặn dòng Sêrêpôk là chặn đường di cư, sinh sản, thay đổi môi trường sống của các loài thủy sinh.

Ông Thành cũng cho biết, khi dự án có báo cáo đánh giá tác động môi trường, VQG Yok Đôn sẽ có ý kiến cụ thể hơn về tác động môi trường cũng như công tác quản lý, bảo vệ rừng của vườn.